

Explain the dimensions and components of the tax reform model of Iran based on the requirements for achieving sustainable development

Abstract

Taxes have always been recognized as a powerful tool for distributing income in society. In fact, in order to reduce inequality, governments analyze how the incomes of individuals in society change using various tools. Various factors, including economic, social, and monetary and fiscal policies, affect changes in society's income distribution over time. Factors such as tax policies, government spending, type of income, price discrimination, government transfers, minimum wage, unemployment rate, financial facilities for low-income people, etc. can somehow regulate incomes in society. In addition to being the most important source of government spending, taxation is one of the effective policy tools in stabilizing the economy, reallocating economic resources and reducing income inequality. Among the types of government revenues, taxes are the most acceptable and economically appropriate. Providing current government expenditures from tax revenues is one of the goals that has always been considered by planners and government men. In Iran in recent decades, increasing oil revenues along with insufficient attention to financial discipline in the government budget has caused tax revenues Does not find a suitable place in the budget. Oil revenues are part of the country's capital and belong to present and future generations. This national capital will be practically destroyed if consumption is not used and intergenerational justice is not observed.

Keywords: tax, tax system reform, sustainable development

تبیین ابعاد و مولفه های الگوی اصلاح نظام مالیاتی ایران بر اساس الزامات دستیابی به توسعه پایدار

علیرضا جلالی^۱

سعید دائی کریم زاده^۲

مهربان هادی پیکانی^۳

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۱/۱۰

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۷/۱۱

چکیده

همواره مالیات به عنوان ابزاری قدرتمند به منظور توزیع درآمد در جامعه شناخته شده است. عوامل متفاوت از جمله عوامل اقتصادی، اجتماعی و سیاست های پولی و مالی بر تغییرات توزیع درآمد جامعه در طول زمان موثر است. عواملی مانند سیاست های مالیاتی، مخارج دولت، نوع درآمد تبعیض قیمت ها، کمک های انتقالی دولت، حداقل دستمزد، نرخ بیکاری، تسهیلات مالی برای افراد کم درآمد و غیره می توانند به نحوی تنظیم درآمد ها در جامعه شود. مالیات علاوه بر آنکه مهمترین منابع تأمین مخارج دولت است، یکی از ابزارهای سیاستی موثر در برقراری ثبات اقتصادی، تخصیص مجدد منابع اقتصادی و تعدیل نابرابری درآمد است. در میان انواع درآمدهای دولت، مالیات مقبول ترین و مناسب ترین نوع آن از نظر اقتصادی است. تأمین مخارج جاری دولت از محل درآمدهای مالیاتی از اهدافی است که همواره مورد توجه برنامه ریزان و دولت مردان بوده است، در کشور ایران طی دهه های گذشته افزایش درآمدهای نفتی در کنار عدم توجه کافی به انضباط مالی در بودجه دولت سبب شده است که درآمدهای مالیاتی جایگاه مناسبی در بودجه نیابد. درآمدهای نفتی جزء سرمایه های کشور است و به نسل های حال و آینده تعلق دارد. در صورت عدم استفاده مصرفی و رعایت نکردن عدالت بین نسلی، این سرمایه ملی عملاً از بین خواهد رفت.

کلیدواژه ها: مالیات، اصلاح نظام مالیاتی، توسعه پایدار

دانشجوی دکتری مدیریت دولتی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران، arj1363@jmail.com

دانشیار گروه اقتصاد، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران (نویسنده مسئول)،

karimzadeh@khuif.ac.ir^۲

استادیار گروه مدیریت، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران، m.peykani@khuif.ac.ir^۳

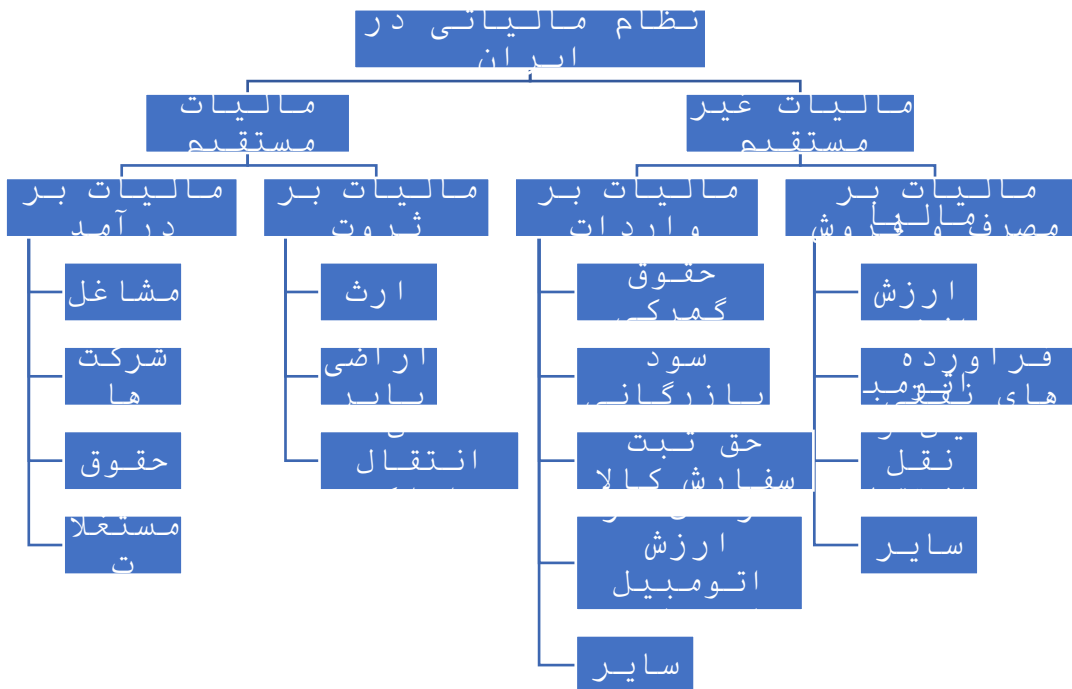
مقدمه

مدل های مالیاتی اشاره به ساختارهای مالیاتی دولت ها دارد و اینکه نحوه مالیات ستانی و تأمین درآمدهای مالیاتی به چه صورت می باشد. همواره اهداف مورد نظر دولت ها برای استقرار نظام های مالیاتی تعیین کننده مدل مالیاتی بوده است. در ادبیات اقتصادی سه هدف کلی برای وضع مالیات ذکر شده است. اهداف بودجه ای، اهداف اقتصادی و اهداف اجتماعی:

اهداف اقتصادی، ناظر بر تثبیت نوسان های اقتصادی در شرایط رکودی و تورمی و تخصیص منابع بین بخشهای مختلف اقتصادی از طریق سیاستهای مالیاتی است. دولتها گاهی برای حمایت از سرمایه گذاری، تولید و اشتغال در بخشهای خاص و مورد نظر از سیاست های مالیاتی نظیرکاهش نرخ های مالیاتی، برقراری معافیت ها و اعطای سایر انواع مشوق های به منظور حمایت از تولید، تخصیص منابع یا تثبیت نوسان های اقتصادی استفاده می کنند.

اهداف اجتماعی، ناظر بر باز توزیع درآمد در جامعه و کاهش شکاف طبقاتی از طریق ابزارهای مالیاتی می باشد. برخورد یکسان با تمام کسانی که توانایی پرداخت یکسانی دارند از مهمترین سیاستهای مالیاتی در عرصه اجتماعی و باز توزیع درآمد محسوب می شود.

نمودار زیر نظام مالیات ایران را نمایش می دهد(پژویان و باقری، ۱۳۸۹):



نظام مالیاتی ایران(پژویان و درویشی، ۱۳۸۹)

از مشکلات اساسی نظام مالیاتی کشور ایران می توان به الگوی مقلدانه آن اشاره کرد که بدون در نظر گرفتن شرایط زیست محیطی کشورف منابع در دسترس، محدودیت های منابع و شرایط جغرافیایی و از طرفی بدون لحاظ کردن مسائل فرهنگی، اجتماعی و سیاسی ایران و بدون هیچ اصلاح کلی استفاده می گردد. این امر باعث شده است مالیات در ایران برای رسیدن به اهدافی همچون مقابله با خام فروشی، محافظت از محیط زیست، فرار مالیاتی، عدالت اجتماعی ضعیف عمل نماید.

توسعه پایدار چشم اندازی جدید و با اهمیت در سیاست گذاری عمومی است که سعی دارد تا به طور روشن تر نتایج رفتارهای فعلی را مورد توجه قرار دهد. نشانه های ناپایداری را در این خصوص در بسیاری از حوزه ها می توان مشاهده کرد. توسعه پایدار فرصتی را برای ادغام اصولی مانند برابری بین نسلی، حفاظت محیط زیستی و کارایی اقتصادی که پیش از این مغایر و متضاد در نظر گرفته می شدند، فراهم می کند (بارتل و لویبرگر^۱، ۲۰۰۶). به طور کلی مفروضه های اصلی توسعه پایدار یکپارچگی اقتصادی و محیط زیستی، تعهد بین نسلی، عدالت اجتماعی، حفاظت محیط زیست، کیفیت زندگی و مشارکت در نظر گرفته می شود (جاکوبس^۲، ۱۹۹۵).

اصولاً توسعه پایدار برای رسیدن به نتیجه مطلوب، بایستی به گونه ای باشد که فن پذیرش نرخ رشد درآمد سرانه واقعی، از تخریب ذخایر سرمایه ملی یا ذخایر سرمایه طبیعی جلوگیری کند (تورنر^۳، ۱۹۸۸) برآیند چنین برداشتی از مفهوم توسعه "تأمین نیازهای منطقی نسل حاضر بدون به خطر انداختن توان نسلهای آینده" خواهد بود. به این ترتیب، توسعه پایدار توسعه ای است که نه فقط بهبود زندگی نسل حاضر، بلکه نسل های آینده را نیز در نظر داشته باشد (شمس السادات زاهدی، ۱۳۸۶).

توسعه پایدار تقریباً همه عرصه های زندگی بشری نظیر: آموزش، محیط زیست، آزادی ملت ها، سیاست، اقتصاد و همکاری بین المللی را تحت تأثیر قرار می دهد. موضوع توسعه پایدار باعث ارائه اهداف توسعه هزاره با توجه به ابعاد اقتصادی، اجتماعی، محیطی و سیاسی شد. از جمله پرسش هایی که در رأس تحقیقات اغلب کشورها و به خصوص کشورهای در حال توسعه قرار گرفته و بخش قابل توجهی از تحقیقات اقتصادی ایین جوامع ر به خود معطوف نموده است، دست یابی به عوامل و راه هایی است که کشور را به سمت توسعه پایدار هدایت می کند. عدالت توزیعی و نابرابری توزیع درآمد اثرات مهمی بر شاخص های توسعه پایدار از جمله سلامت و رشد اقتصاد دارد (ژانگ و ژانو^۴، ۲۰۱۴) فرایند توسعه ضمن کاهش آلودگی های محیط زیستی باید مسائل برابری و کارایی را نیز مد نظر قرار دهد (کریمی موعاری، ۱۳۹۶). از آنجا که عدالت توزیعی (توزیع درآمد) بر شاخص های توسعه پایدار (چه محیطی، چه انسانی، چه فیزیکی) اثرگذار است بنابراین مطالعه چگونگی این تأثیر و مطالعه روابط بین آنها ضروری است. چنانچه این ارتباط به صورت علمی مطالعه نشود و به صورت جدی برای رفع تأثیرات منفی آنها بر هم چاره اندیشی نشود، بشر با فاجعه عظیمی مواجه خواهد شد. در چنین شرایطی نه تنها زندگی انسانی به خطر خواهد افتاد، بلکه هدف او که دستیابی به رفاه و سعادت است با موانع جدی روبرو است (نصر اللهی و سامانی و روزبھانی، ۱۳۹۵).

توسعه پایدار فرایندی است که به اهداف اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی جامعه را هر جا که ممکن است از طریق وضع سیاست ها و انجام دادن اقدامات لازم و عملیات حمایتی با هم تلفیق می کند و هر جایی که تلفیق امکان ندارد به ایجاد رابطه مبادله بین آن ها و بررسی و هماهنگی این مبادله ها می پردازد. بر این اساس در توسعه پایدار سه دسته اهداف و بر مبنای آن ها سه محیط و سه بعد اصلی وجود دارد که عبارتند از: محیط های اقتصادی، اجتماعی و طبیعی و ابعاد اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی که البته در برخی از مطالعات به لحاظ اهمیت تعیین چشم اندازهای بلند مدت و تصمیم گیری و نیز وضع قوانین و مقررات، محیط و بعد چهارم با عنوان محیط سیاسی و بعد سیاسی تعریف شده است.

^۱ Bartle & Leuenberger

^۲ Jacobs

^۳ Turner

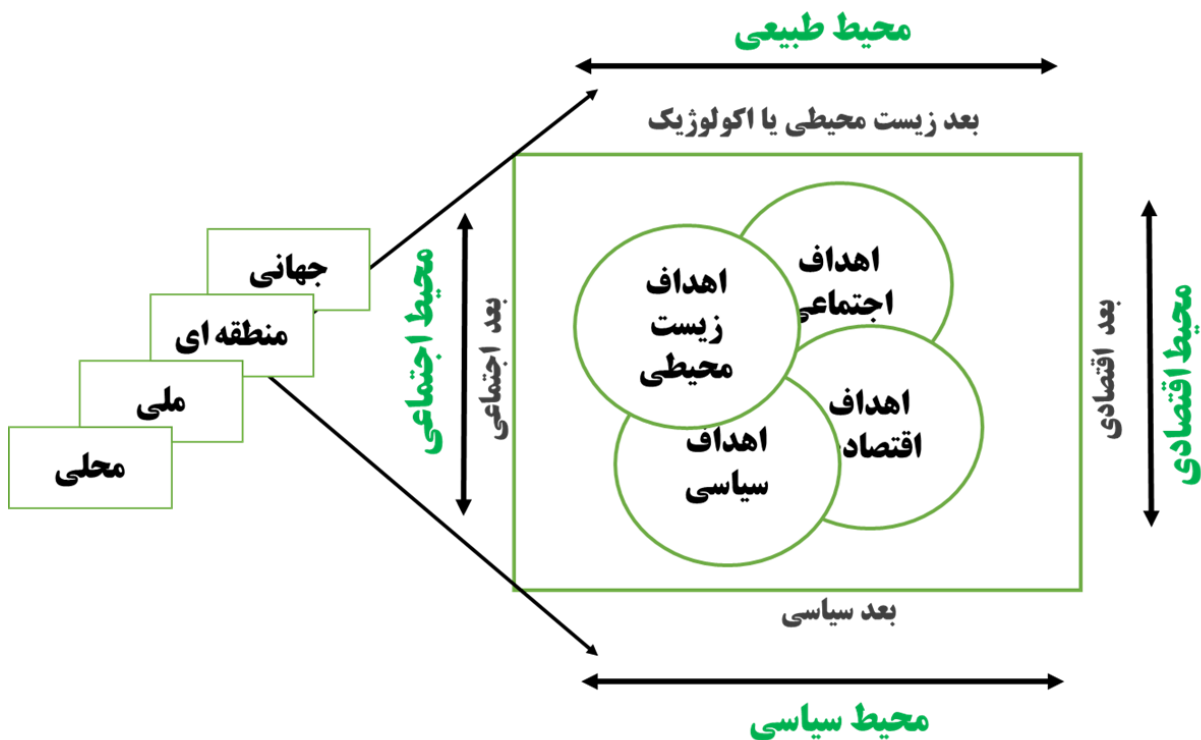
^۴ Zhang & Zhao

بعد اقتصادی، به رشد اقتصادی و سایر پارامترهای اقتصادی مرتبط است و در آن رفاه فرد و جامعه باید از طریق استفاده بهینه و کارای منابع طبیعی و توزیع عادلانه منافع حداکثر شود.

بعد اجتماعی، به رابطه انسان و انسان، تعالی رفاه افراد، بهبود دسترسی به سلامت و بهداشت و خدمات آموزشی، توسعه ی فرهنگ های مختلف و برابری و رفع فقر مربوط می شود.

بعد زیست محیطی، با حفاظت و تقویت پایه منابع فیزیکی و بیولوژیکی و اکوسیستم مرتبط است و به رابطه طبیعت و انسان می پردازد.

بعد سیاسی، به قانون، به سیاست گذاری ها، برنامه ریزی، بودجه بندی، نهادسازی، تنوع و تکثر گرایی، احترام به حقوق انسانی و مشارکت موثر مردم در تصمیم گیری توجه دارد و به تنظیم وضعیت و شرایط لازم برای تلفیق اهداف اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی یا ایجاد رابطه مبادله بین آن ها برای رسیدن به توسعه پایدار می پردازد (زاهدی، ۱۳۸۶)



چهارچوب توسعه پایدار (محیط، ابعاد و اهداف). (زاهدی، ۱۳۸۶)

اهداف مشترک میان سیاست های مبتنی بر شاخص های توسعه پایدار و نظام مالیاتی همچون کاهش حداقلی درآمدهای حاصل از فروش منابع خام مانند نفت، فشار بر صنایع آلاینده و مخرب زیست محیطی در جهت اصلاح فرآیندها، توزیع عادلانه درآمد و رفاه عمومی و غیره باعث گردیده است که ایجاد یک مدل مالیاتی یکپارچه در راستای اهداف تعیین شده مالیاتی و همچنین دستیابی به شاخص های توسعه پایدار به عنوان یک مسأله برای دولت ها مطرح گردد همانگونه که قبلاً ذکر شد اصلاح سیاست های حاکمیت مانند نظام مالیاتی هر کشور باید با لحاظ کردن واقعیت های آن کشور و با استفاده از تجربیات سایر کشورها انجام گیرد. لذا در این مطالعه محقق در تلاش است با توجه به در نظر گرفتن کلیه شرایط محیطی کشور ایران از منظر زیست محیطی،

اجتماعی، اقتصادی و سیاسی و همچنین با بررسی تجربیات سایر کشورها مدل بهینه ای در جهت اصلاح نظام مالیاتی کشور ارائه نماید.

در این مطالعه ابتدا مدل مالیاتی موجود کشور ایران با در نظر گرفتن اهداف مالیاتی و همچنین شاخص های توسعه پایدار بررسی و ارزیابی می گردد و سپس با در نظر گرفتن ابعاد مطرح شده یک مدل مالیاتی بهینه ارائه می گردد. در واقع هدف این پژوهش تدوین الگوی اصلاح نظام مالیاتی ایران بر اساس الزامات دستیابی به توسعه پایدار خواهد بود.

سیاست های مالیاتی از طرفی با جایگزین کردن درآمد های مالیات به جای فروش منابع خام که سهم نسل های آینده نیز هست. در مطالعه عباسیان و خاتمی (۱۳۹۱) به این مهم پرداخته شده است و مسیر بهینه ی مالیات ها در جهت کاهش وابستگی بودجه ی دولت به درآمدهای نفتی بررسی و معرفی گردید.

از طرف دیگر مالیات با دخالت در صنایع آلاینده و تولید کننده کالاهای مخرب محیط زیست سبب تغییر در فرایندهای تولید و نیز کاشه فعالیت های مخرب گردد. مطالعات متعددی از این زاویه به سیاست های مالیاتی و تأثیرات آن نگاه کرده اند. ترکی هرچگانی و دهمرده (۱۳۹۷) در مطالعه خود به صورت خاص نتیجه گرفتند که با افزایش نرخ های مالیات سبز، هزینه های سلامت ناشی از کاهش آلودگی هوا به طور قابل توجهی کاهش می یابد و خوش اخلاق و واعظ برزانی (۱۳۹۳) مالیات های سبز و استانداردهای زیست محیطی واردات را به عنوان ابزار مناسب توسعه پایدار در اقتصاد گذار ایران معرفی نمودند. حیدری و همکاران (۱۳۹۴) در مطالعه خود اساساً به ارائه مدلی جهت تعیین نرخ بهینه مالیات های زیست محیطی پرداختند.

همچنین مالیات ها با توزیع درآمد عادلانه می توانند به صورت کاملاً موثر در جهت پیاده سازی الزامات توسعه پایدار دولت ها را یاری رسانند. سالم و نادمی (۱۳۹۵) به مطالعه در این زمینه خاص پرداختند و ارتباط مالیات ها و توزیع درآمد در ایران را بررسی نمودند. امین رشتی و رفعت میلانی (۱۳۹۰) نیز در این زمینه به مطالعه اثر مالیات بر ارزش افزوده بر توزیع درآمد کشور پرداختند. چنانچه مشاهده می گردد به دلیل اهمیت سایر ابعاد توسعه پایدار، مطالعات متفاوتی به طور جداگانه به این رابطه مالیات و این ابعاد پرداختند. لذا انجام مطالعه ای جامع که به صورت همه جانبه ارتباط سیاست های مالیاتی با کلیه ابعاد توسعه پایدار ضرورت پیدا می کند. نتایج بدست آمده از این مطالعه می تواند با آگاه سازی مدیران و قانون گذاران از طرفی باعث عدم ایجاد سیاست های اشتباه و آسیب زا گردد و از طرف دیگر باعث شناسایی فرایندهای مالیاتی کمک دهنده به ابعاد دیگر توسعه پایدار در کنار توسعه اقتصادی شود. این مطالعه زمانی اهمیت ویژه پیدا می کند که سیاست های مالیاتی به صورت متضاد عمل کنند و باعث خنثی سازی اثرات مثبت یکدیگر شوند به همین دلیل نگاه همه جانبه به یکپارچگی این سیاست ها در راستای دستیابی به توسعه با بیشترین بهره وری و کمترین هزینه کمک به سزایی می نماید.

مرور ادبیات و سوابق تحقیق

در ارتباط با موضوع این تحقیق تا کنون مطالعه ای به صورت خاص در زمینه نظام های مالیاتی مبتنی بر توسعه پایدار در داخل کشور انجام نگردیده است اما مطالعات متعددی به بیان مسائل زیست محیطی، توزیع درآمد، و مالیات های سبز انجام شده است که در بخش سوابق داخلی به آنها اشاره خواهد شد، همچنین در قسمت سوابق خارجی مقالات انجام شده با موضوع اصلاح نظام های مالیاتی با رویکرد توسعه پایدار معرفی خواهد شد.

حیدری و همکاران (۱۳۹۴) در مطالعه‌ای با عنوان "ارائه مدلی جهت تعیین نرخ بهینه مالیات‌های زیست محیطی" به صورت خاص بر روی صنعت تولید برق به عنوان یکی، از صنایع آلاینده به علت استفاده از سوخت‌های فسیلی، مطالعه کرده. در این مقاله سعی شده است با بکارگیری مدل بازی استاکلبرگ و تجزیه و تحلیل‌های عددی اثر تخصیص مجدد مالیات در بازار برق ایران را بررسی نموده و نرخ بهینه مالیات بر برق را تعیین نماید. طبق نتایج بدست آمده اگر نرخ مالیات برق ۲۶/۲ ریال بر هر کیلو وات ساعت باشد، تولید و مصرف برق بهینه خواهد بود و هزینه‌های R&D در جهت تکنولوژی‌های کاهنده آلودگی به خوبی عمل خواهد نمود.

واکور گارسیا و باستیدا^۱ (۲۰۲۰) در مطالعه‌ای با عنوان "اقدامات مالیاتی برای ارتقا تعاونی‌ها: استفاده از محرک‌های مالی در چارچوب دستور کار توسعه پایدار" ضمن ارائه تعریف جامع از اقتصاد اجتماعی (SE)، تعاونی‌ها را به عنوان رایج‌ترین مدل تجاری در اقتصاد اجتماعی کشور اسپانیا معرفی می‌کنند، مطالعه بررسی کمک‌های قانونی برای ایجاد تعاونی‌ها و همچنین ارائه مزایای مالیاتی به عنوان انگیزاننده‌های مالی جهت فعالیت این نهادهاست. بر اساس تجزیه و تحلیل ارائه شده در این مقاله به مرور زمان مزایای مالیاتی رو به کاهش داشته که باعث آسیب به بخش تعاونی‌ها گردیده لذا نوسازی تسهیلات مالیاتی برای تعاونی‌ها به عنوان بخش فعال اقتصاد اجتماعی پیشنهاد می‌گردد.

ناتالی ماتیو^۲ (۲۰۱۷) در مقاله‌ای با عنوان "آیا اصلاحات مالیاتی می‌تواند به دستیابی به توسعه پایدار کمک کند؟" به اصلاحات مالیاتی متمرکز شده است که با استفاده از ایجاد مالیات بر صنایع آلاینده زیان درآمدی ناشی از کاهش درآمد مالیات در بخش‌های دیگر مانند مالیات بر سرمایه جبران شود. در این مطالعه با استفاده از مدل تکامل یافته نسل‌های همپوشان وابسته به سن مرگ و میر، اثرات رفاهی زیست محیطی و غیر زیست محیطی را که نسل‌های آینده و نسل حاضر در طول زمان تجربه خواهد کرد را ارزیابی می‌کند. در نتایج بدست آمده، اول مشخص گردید که نسل‌های آینده و افراد بالای ۶۵ سال بهره قابل توجهی از مالیات بر کالاهای مخرب زیست محیطی نمی‌برند. همچنین در مورد مالیات بر انتشار آلاینده‌ها افراد بالای ۲۵ سال و نسل‌های آینده سود چندانی نخواهند برد. دوم اینکه برخلاف مالیات‌های متکی بر کالاهای مخرب، مالیات‌های مبتنی بر انتشار آلاینده‌ها دارای اثرات منفی بزرگ‌تر غیر رفاهی و غیر زیست محیطی هستند و از طرفی دارای اثرات مثبت رفاهی و زیست محیطی بیشتری برای نسل‌های آینده هستند. بنابراین تحلیل‌های این مطالعه نشان داد که این اصلاحات به تنهایی نمی‌توانند به دستیابی توسعه پایدار کمک کنند، زیرا آنها باعث توزیع نابرابر رفاه میان نسل‌ها می‌گردند.

لاچیب و بوتانت^۳ (۲۰۱۶) در مقاله‌ای با عنوان "بررسی سیستم مالیاتی محلی اختصاص یافته مبتنی بر توسعه پایدار شامل حاکمیت، شفافیت و نوآوری" ابتدا به معرفی نظام مالیاتی محلی به عنوان ابزاری در جهت تامین بودجه محلی بلکه به عنوان سازوکاری برای کارایی اقتصادی، عدالت اجتماعی و حفاظت محیط زیست معرفی شده است. سپس مالیات محلی با رویکرد توسعه پایدار دارای سه رکن اصلی حاکمیت، شفافیت و نوآوری به صورت خاص تعریف می‌گردد. بهبود حاکمیت مستلزم مشارکت بیشتر مردم و بازیگران محلی در کلیه فعالیت‌هاست به گونه‌ای که بهترین حالت باز بودن فضا، مشارکت، پاسخ‌گویی، اثر بخشی و ثبات حاصل گردد. شفافیت به عنوان پیش شرط و ضامن یک حاکمیت خوب به صورتی که نظام مالیاتی به صورت

^۱ Vaquero García & Bastida

^۲ Nathalie Mathieu, Bolh

^۳ Lachheb & Bouthanoute

واضح و کامل بر کلیه فعالیت های محلی ناظر باشد. نوآوری از طریق ساده سازی رویه ها، نوآوری قانونگذاری، ایجاد دولت الکترونیک و اصلاح فرایندهای مالیاتی حاصل می شود.

روسیک^۱ (۲۰۱۶) در مقاله ای با عنوان "تأثیر سیاست مالیات بر محیط زیست بر توسعه پایدار (اقتصاد اتحادیه اروپا. رویکرد DEA)" با بیان اینکه شرایط زیست محیطی باعث گردیده دولت ها به دنبال راهکارهایی در جهت حداکثر رشد اقتصادی و حداقل آسیب زیست محیطی باشند، مالیات را به عنوان ابزاری در این جهت که یاری دهنده دولت هاست معرفی می گردد. مالیات "سبز" رای به چالش کشیدن قوانین مالیاتی مطرح میگردد که از طرفی هزینه اقتصادی بالایی ایجاد میکنند و از طرف دیگر باعث آسیب های زیست محیطی می شوند. در این مطالعه به ارزیابی نظری و تجربی تأثیر مالیات های سبز بر توسعه پایدار در کشورهای اتحادیه اروپا پرداخته می شود. این مطالعه با استفاده از روش DEA (تجزیه و تحلیل پوششی داده ها) برای تجزیه و تحلیل مقایسه ای میزان اثر بخشی سیاست های مالیاتی سبز در کشورهای متفاوت استفاده شده است. این مطالعه با توجه به تجزیه و تحلیل انجام شده نتایج زیر را ارائه نمود:

- در خصوص کشورهای اتحادیه اروپا به نظر می رسد رعایت یک قانون کلی بسیار اهمیت داشته باشد: تعدیل سطح تولید، کنترل میزان ورودی و خروجی صنایع تولیدی.
- در مورد سیاست های مالیاتی زیست محیطی کشورهای اسلواکی، اسپانیا، بلژیک و دانمارک باید تحقیق و تجزیه و تحلیلی بیشتری انجام شود تا بتوان به عنوان الگو برای سایر کشورها استفاده گردد.
- کمک اقتصادی به کشورهای ناکارآمد در زمینه توسعه پایدار تا بتوانند بهترین نظام مالیاتی زیست محیطی در راستای توسعه پایدار را پیاده سازی کنند.
- تمرکز بر انتخاب متغیرهای ورودی و خروجی که از لحاظ توسعه پایدار بیشترین اهمیت را دارند، بسیار ضروری است (روش DEA اجازه انتخاب متغیرهای با تنوع بالا را نمی دهد).
- بهتر است سایر ابزارهای مربوط به سیاست های زیست محیطی نیز مورد مطالعه و استفاده قرار بگیرد، مانند: مجوزهای انتشار مواد، هزینه های حفاظت از محیط زیست، ابزارهای نظارتی و غیره.
- یکی دیگر از ابزارهای مفید در راه رسیدن به سیستم مالیاتی زیست محیطی موثر، استفاده و اصلاح نرخ های مالیاتی و نیز سهم مالیاتی بخش های مختلف (محیط زیست، درآمد اشخاص، سرمایه و ...). در این بخش درآمد مالیاتی بهینه به عنوان یک هدف انتخاب می شود.
- با توجه به ویژگی های منحصر به فرد اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و اکولوژیک هر کشور، تغییرات مطرح شده در توسط مدل این مقاله باید با احتیاط و با در نظر گرفتن همه جوانب لحاظ گردد تا بتواند به صورت اثر بخش نتیجه داشته باشد.

^۱ Rosiek

الف- نوع روش تحقیق (Research) و تشریح مراحل انجام پژوهش:

یکی از مهمترین بخش های هر مطالعه ای، روش انجام آن است و آنچه یافته های پژوهشی آن تحقیق را از اعتبار بالا برخوردار می نماید و آنها را با واقعیت روز جامعه منطبق می نماید انتخاب روش تحقیق مناسب است و اینکه روش انتخاب شده با موضوع و هدف پژوهش متناسب باشد دارای اهمیت ویژه است. همچنین روش انجام پژوهش از مهمترین ارکان آن می باشد که مسیر را برای مطالعات آینده نشان می دهد. لذا محقق باید با دقت و حساسیت، روشی را انتخاب نماید تا از بیشترین مزایا و کمترین معایب برخوردار باشد.

می توان پژوهش ها را از منظر نوع داده ها به دو نوع کیفی و کمی تقسیم نمود، در این تحقیق با توجه به ماهیت موضوع و هدف اصلی تحقیق که در واقع یافتن الگوی مناسب جهت اصلاح نظام مالیاتی موجود با توجه به پارامترهای توسعه پایدار است و نیازمند بررسی اکتشافی، دقیق، مفهومی و توصیفی متغیرهاست از روش تحقیق ترکیبی (آمیخته) که به صورت تلفیق دو روش کمی و کیفی در کنار یکدیگر استفاده شده است.

شیوه تجزیه و تحلیل داده ها، تحلیل محتوا با رویکرد استقرایی است. واحد تحلیل در این مطالعه، کل متون مطالعه شده می باشد که بارها مورد بررسی قرار گرفته می شود. در مرحله اول برای تجزیه و تحلیل به روش تحلیل محتوا همزمان با مطالعه متن آغاز می شود و با توجه به موضوع، مرحله به مرحله به تعیین واحد معنا و فشرده ساختن آن پرداخته می شود و در صورت داشتن زمینه ای مشترک، مفاهیم ادغام می شوند تا مقوله ها تعیین گردند و سپس مفهوم کلی که حاصل جمع بندی این مقوله هاست حاصل شود. سپس در مرحله بعد و استفاده از روش تحقیق دلفی به صورت استفاده از نظر نخبگان و صاحب نظران خواهد بود. در این مرحله جامعه آماری نخبگان دانشگاهی و نیز مدیران بخش توسعه و تحقیق و اقتصاد خواهد بود که به صورت نمونه گیری هدفمند انتخاب می شوند و معیار انتخاب، تخصص و تحصیلات در حوزه توسعه می باشد.

روش تجزیه و تحلیل داده ها در بخش کمی براساس روش های آمار توصیفی و استنباطی می باشد. در تحلیل توصیفی داده ها، از جداول توزیع فراوانی، شاخص های مرکزی و شاخص های پراکندگی استفاده می شود و در تحلیل استنباطی که براساس تکنیک مدل یابی معادلات ساختاری می باشد، مدل یابی معادله ساختاری یک تکنیک تحلیل چند متغیری کلی و بسیار نیرومند از خانواده رگرسیون چندم تغیری و به بیان دقیق تر بسط مدل خطی کلی است که به پژوهشگر امکان می دهد مجموعه ای از مطالعات رگرسیون رابه گونه هم زمان مورد آزمون قرار دهد. (ویولاتو، ۲۰۰۷، ۳۶۸)

۱. اسداله زاده بالی، میررستم (۱۳۸۶) " اثربخشی مالیات بر نابرابری توزیع درآمد در ایران" مجموعه مقالات اولین همایش سیاست های مالی و مالیاتی ایران، سازمان امور مالیاتی کشور، دفتر مطالعات و تحقیقات مالیاتی، تهران، صفحات ۷-۸.
۲. اسدزاده، احمد و فومن اجیرلو، یاسمن (۱۳۹۶) "بررسی تأثیر فعالیت های بانکی و بورس بر درآمدهای مالیاتی در ایران". فصلنامه نظریه های کاربردی اقتصاد، سال چهارم، شماره ۱، بهار ۱۳۹۶، صفحات ۱۷۲-۱۴۹.
۳. امیری، کیومرث و انواری رستمی، علی اصغر و قنبری، مهرداد و جمشیدی نوید، بابک (۱۳۹۸) " شناسایی و ارزیابی مؤلفه های نظام مالیاتی سازگار با توسعه اقتصادی کشور با استفاده از روش ترکیبی دلفی و تصمیم گیری چند معیاره" فصلنامه علمی پژوهشی رشد و توسعه اقتصادی، سال دهم، شماره سی و هفتم، زمستان ۱۳۹۸، صفحات ۶۵-۹۰.
۴. امین رشتی، نارسیس و رفعت میلانی، مزگان (۱۳۹۰) "بررسی اثر مالیاتی بر ارزش افزوده بر توزیع درآمد در کشورهای منتخب". پژوهشنامه مالیات/ شماره یازدهم (مسلسل ۵۹) پاییز ۱۳۹۰، صفحات ۱۱-۲۱.

۱. Alberto Vaquero García , Maria Bastida , Miguel Ángel Vázquez Taín (۲۰۲۰) " Tax measures promoting cooperatives: a fiscal driver in the context of the sustainable development agenda". European Research on Management and Business Economics ۲۶ (۲۰۲۰) ۱۳۳-۱۲۷.
۲. Bartle, J. R. & Leuenberger, D. (۲۰۰۶), "The idea of sustainable development in public administration", Public Works Management and Policy, Vol. ۱۰, No. ۳: ۱۹۱-۱۹۴.
۳. Given, Lisa M. (۲۰۰۸). The Sage encyclopedia of qualitative research methods. Los Angeles, Calif.: Sage Publications. ISBN ۱-۴۱۲۹-۴۱۶۳-۶.
۴. Hamza Lachheb^۱, Rachid Bouthanoute^۲ & Mohammed Bendriouch (۲۰۱۶). "For a Local Tax System Dedicated to Sustainable Development Incorporating Governance, Transparency and Innovation" . International Journal of Economics and Finance; Vol. ۸, No. ۵; ۲۰۱۶.
۵. Jacobs, M. (۱۹۹۵), "Sustainable Development, Capital Substitution and Economic Humility: A Response to Beckerman", Environmental Values, Vol. ۴, No. ۱: ۵۷-۶۸.
۶. Janusz Rosiek (۲۰۱۶). " THE IMPACT OF ENVIRONMENTAL TAX POLICY ON SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF THE EUECONOMIES.DEAAPPROACH" . International Conference of ASECU, September ۱۰-۱۱, ۲۰۱۵.
۷. Nathalie Mathieu, Bolh. (۲۰۱۷). "Can tax reforms help achieve sustainable development?" Economics Department, University of Vermont, ۹۴ University Place, Burlington, VT ۰۵۴۰۵.
۸. Zhang, C. & Zhao, W. (۲۰۱۴). "Panel Estimation for Income Inequality and CO₂ Emissions: A Regional Analysis in China". Applied Energy, ۱۳۶, ۳۸۲-۳۹۲.

۹. Wawire, N.H. (۲۰۱۱). Determinants of VAT Revenue in Kenya, A paper Presented at the CSAE Conference Held from ۲۰ to ۲۲ March ۲۰۱۱, at St Catherine's th nd College.